

Zvony hostivického kostela

Shrnutí z <http://www.hostivickahistorie.cz/pamatky/kostel.htm>

Osudy kostelních zvonů až netušeně vypovídají o osudech Hostivice a někdy i celé země. Za válek bývaly často zabavovány (rekvírovány) pro vojenské účely.

Nejstarší známé zvony zabavili za třicetileté války v roce 1639 císařští vojáci. Tehdy ještě nestála kostelní věž, takže zvony byly umístěny zřejmě v samostatně stojící zvonici. Nové zvony byly pořízeny po obnově kostela – první v roce 1662, další dva pak v letech 1688 a 1714. Zvon z roku 1662 slil pražský zvonář Fridrich Šenfeld a byl na něm nápis: „Tento zvon jest ku cti a slávě Boží a svatému Jakubu za šťastného a vzácného panování J. V. H. M. pana pana Františka Adama Eusebia, svaté Římské říše hraběte ze Žďáru péčí a starostí slovutného muže pana Matěje Maximiliana Prince, hejtmána panství Kladenského udělán leta 1662.“

V roce 1773 popsal farář Jan Grim tehdejší tři zvony. O tom z roku 1662 nic nevěděl, za nejstarší považoval zvon z roku 1688, druhý pojmenovaný po sv. Vavřinci měl pocházet ze stejného roku a z roku 1714 pocházel třetí, menší zvon zvaný Menší sv. Jakub, který pukl a 12 let byl k nepotřebě.

Při požáru v roce 1794 vyhořela kostelní věž a zvony se rozlily. Nové tři zvony byly pořízeny až v roce 1802. Největší byl posvěcen opět na jméno sv. Jakuba a nesl obraz Ukřižovaného s matkou plačící pod křížem, obraz sv. Jakuba a nápis: „Za panování Jeho Osvícenosti pana pana Maximiliána Josefa, sv. římské říše volence Bavor a Pfalzu, slitý 1802. nákladem záduše za administrace pana Antonína ze Šindelářů, pana vrchního Hynka Štibicze, pana faráře Vaise.“ Text na prostřední zvonu sv. Vavřince zněl: „Slitý 1802. Nákladem osadníků.“ a byl doplněn na druhé straně obrazem sv. Barbory. Nejmenší Vojtěch nesl nápis: „Za Patrona, Císaře a krále Ferdinanda I., zastupitele patronátního Antonína Welebila, faráře Jiřího Rohleny.“ Tento zvon přelil v roce 1857 Karel Bellman z Prahy a podruhé roku 1882 Josef Diepolt. Zvon poté nesl nápis: „Za patrona císaře a krále Františka Josefa I., zastupitele patron. Filipa Linka, faráře Vác. Číška zvon tento přelil L. P. 1882 od Jos. Diepolta v Praze.“

V roce 1917, za 1. světové války, velký a prostřední zvon zrekvírovala vojenská správa. Tři nové zvony byly zakoupeny ze sbírky farníků v roce 1924 a posvěceny a umístěny na věž při pouti. Nevydržely však dlouho. Za 2. světové války, 18. března 1942 Němci zrekvírovali všechny tři nové zvony a ušetřili jen nejmenší zvon, umíráček, který přežil již 1. světovou válku. Při ostřelování Hostivice v květnu 1945 ho zasáhla střela a rozbila. Z jeho střepin a dalšího materiálu ulili nový zvon, který byl posvěcen a umístěn do věže 24. listopadu 1946. Má 220 kg a nese nápis: „Památný tento zvon, rozstřílený v revolučních bojích 7.V.1945, byl obnoven firmou Manoušek a spol. v Brně.“

Druhý zvon o hmotnosti přibližně 32 kg byl ve věži zavěšen v roce 1970, ulit byl ale už roku 1950 Rudolfem Manouškem ml. nákladem rodin Tomkových, Horešovských, Evanových a Stádníkových z Jenečka.

výtah z Třetí pamětní knihy hostivické fary 1836–1955

viz http://www.hostivickahistorie.cz/prameny/F3_Farni_kniha_3.pdf

1857

Léta Páně 1794. dne 19. dubna – když se ponejprv navrátil a u dvora Císaře Františka slavil radostný den narození prvorozeného prince Ferdinanda – strašlivým požárem uchváčena shořela věž chrámu Páně Hostivického, i rozlity jsou zvony její; a teprve když zavítal 64. rok drahé této ratolesti ze slavného rodu Habsburg-Lotringen, Jeho Císařské Milosti Ferdinanda Dobrotivého, kterýž co milostivý Patron s nábožnou chotí svou Marií Annou Karolínou i svým i cizím chrámům je dobrodincem nejmilostivějším, totiž léta Páně 1857, nákladem téhož nejmilostivějšího Patrona, a i přispěním osadníkův, stavěla se tato zevnitřní žádoucí ozdoba chrámu Páně – k srdečné, nevyslovitelné radosti duchovního správce Jiřího Rohleny, t. č. faráře v Hostivici, i věrného spoludělníka jeho na vinici Páně, kaplana Josefa Procházky Hostivického, jakož i všech zbožných osadníků, kteří právě v roce tom i na vnitřní ozdobení chrámu Páně více než 400 fl. stříbra byli přispěli.

1882

Ve druhé polovici června konáno velikolepá slavnost v Nepomuku 150-letá památka prohlášení sv. Jana za svatého, po celých osm dní, k nížto zavítali střídavě všichni páni biskupové čeští, ano i zástupce sv. Otce z Vídně. V ten čas přivezen z Prahy nově přelitý nejmenší zvon, vážící 117 kilo, pokřtěný na jméno sv. Vojtěcha; výlohy kryl nejmilost. cí. patron Jeho Vel. Cís. pán Frant. Josef.

1917

Rekvisice zvonů. Dlouho trvající válce však nucen byl chrám Páně přinést svou oběť. Jako všude, tak i v osadě naší působilo velký rozruch, že budou na vojnu rekvirovány naše zvony. Trpce zvláště pociťováno, že zvony, které mají ku službě Boží nás vybízeti, nyní budou brány k docela jiným účelům. Aby se alespoň památka uchovala na naše zvony, dal farář se svolením slavného patronátního úřadu udělati stavební c. a k. správou v Hostivici sádrové odlitky všech zvonů, budou uchovány na paměť ve faře i u c. a k. patronátního úřadu v Jenči. Farář snažil se zachovati osadě zvony všemožně, poukazoval, že slouží nejen službám Božím, ale i oznamují nám čas, tlukou na ně hodiny věžní. Naše zvony neměly sice cenu ani archeologickou ani historickou, nicméně byly velmi pěkně sladěny a dobře se poslouchal hlas jejich. Škoda jich. *(S největší pravděpodobností se žádný odlitek nezachoval.)*

Kdo ví, kdy zas nadejde čas, abychom si pomohli k novým zvonům. První rekvisice stala se v Hostivici dne 23. května 1917. Tehdy snímán největší náš zvon jménem sv. Jakub, 600 kg těžký, který měl na sobě tento nápis: Za panování Jeho Osvícenosti pana Maxmiliána Josefa sv. římské říše volence Bavor a Falzu slitý 1802 nákladem záduše za administrace pana Antonína z Šindelářů, pana vrchního Hynka Stibitze, pana faráře Vaisa. Na dolejší okraji: Johann Wenzl Kühner goss mich in der K. K. Neustat Prag. Odlitky od něho jsou uchovány na památku.

Zvon tento byl ze svého místa sejmut a vysazen na okno věžní a odtud svržen dolů na zem, kde se korunkou svou zaryl do země, ale nepoškodil se. Okamžik ten, když zvon letěl dolů, byl zachycen fotografem a fotografie přiložena do pamětní knihy této, aby byla svědkem, jak barbarsky se zacházelo s věcmi službě Boží zasvěcenými. Dole pak byl zvon ještě ofotografován. S těžkým srdcem loučili jsme se se svým zvonem. Zdejší pan učitel František Pechlát dal všeobecné náladě, která vznikla při snímání zvonu, výrazu případnou básničkou, kterou hned při té příležitosti napsal a kterou zde na paměť uvádím:

Zazvučely naposledy,
truchlivě jich hlahol zní
kovové to srdce jejich
o bývalých dobách sní –
slavnostně jak vyzváněly
k službám Božím zvaly lid –
do chrámu – v němž duše lidská
nalezne vždy pokoj, klid.
Na poslední cestu zněly
Těm, kdož opouštěli svět,
Truchlivá však píseň byla,
Kterou k pohřbu mohli pět.
Pokolení kolikeru
Takto zvony zvonívaly,
Naposledy sobě samým
Hranu k pohřbu zpívaly.

Ale na této rekvisici první nezůstalo. Dne 27. listopadu 1917 dostavili se rekvirující vojáci podruhé a tentokrát byl rekvírován zvon náš druhý, prostřední sv. Vavřinec s obrazem sv. Vavřince 546 liber těžký, má nápis: Slitý 1802 nákladem osadníků. Na druhé straně obraz sv. Barbory. Odlitky jeho zůstaly na památku, fotografie jeho se nezachovala. Tak nám zachován k službám Božím jen jeden zvon nejmenší, umíráček 55 cm v průměru z roku 1857. Nese nápis: Za patrona, Císaře a krále Ferdinanda I., zástupitele patronátního Antonína Velebila, faráře Jiřího Rohleny – zvon tento přelit od Jos. Karla Bellmana v Praze. Bude smutno v naší milé osadě, když ani na největší slavnosti a svátky neuslyšíme znít naše zvony. Slabý hlas toho jediného zvonu zbylého upomíná na poslední věci člověka, na naši válečnou bídu. Kromě zvonů bylo z kovového chrámového náčiní pro válku rekvírováno: dvě kovové (cínové) mešní konvičky, porouchané a již neupotřebované, dva talířky (tácky) cínové již polámané, nádobku k umývání rukou (cínovou) v sakristii. Náhrada za tento kov tuším 8 kor. Odvedena do c. a k. důchodu v Jenči.

1918

Rekvisice píšťal. Pro nedostatek kovů k válce byla nařízena rekvisice i kovových (cínových) píšťal varhanových v prospektu. Varhanář z Prahy S. Š. Petr oznámil sem, že přijde v únoru 1918 a bude vybírat cínové ony píšťaly. Únor 1918 minul a k rekvisici dosud nedošlo. Kéž by si to rozmyslili a od této rekvisice upustili, vždyť bez toho mnoho nevynese. K rekvisici cínových píšťal došlo o měsíc později.

1924

Pořízení nových zvonů. Dlouho, celých osm roků, postrádal farní kostel Hostivický svých zvonů. Osadníci Hostivičtí trpce želeli, že jejich krásné zvony musily padnouti za oběť molochu války, jako tolik zvonů v Českých osadách. Bylo jim nejvíce líto zvonů o svátcích a o průvodech církevních, kdy se ozýval jen nejmenší ze zbylých – umíráček. A tak již dlouho se toužilo a usilovalo o pořízení nových zvonů, se závistí jsme se dočítali v našich listech, že jiné osady již nové zvony si pořídily. Pisatel těchto řádků přál si, aby místo drahého praporu raději obnos byl věnován na pořízení zvonů. Sám nemohl tak velký obnos věnovati, když již před rokem se zavázal věnovati 1 000 Kč na pořízení cínových píšťal k varhanám, které byly na podzim roku 1923 stavitelem varhan Jos. Melcrem z Kutné Hory opraveny. Budiž zde v paměti uchována veliká obětavost a horlivost prosté občanky Hostivické paní Marie Fialové, která jak již v této knize pamětní připomenuto, již vícekrát náš milý chrám Páně cennými dary ozdobila a jejížto podobizna na věčnou paměť jest sem přiložena. Ta vzala si za úkol sbírat příspěvky na pořízení nových zvonů. Tato jmenovaná paní

a horlivý náš důstojný pan kaplan Josef Roháč obětavě a bez únavy chodili od domu k domu a sbírali na zvony. Sběrací archy k těmto Pamětem jsou připojeny. (*Archy se v pamětní knize nenacházejí.*)

Když byl již zaručen příznivý výsledek sbírky, začalo se vyjednávat s Chránovým družstvem v Pelhřimově. Obětavý poradce zmíněného chránového družstva vld. p. kanovník Vyšehradský Müller V. poslal sem svého vyučence úředníka družstva Dobrodinského, který vyzkoušel ton zbylého zvonu, aby nové zvony byly dokonale harmonické. Na místo nových dvou zvonů radil, abychom si pořídili tři, že by nebyl takový rozdíl mezi jednotlivými zvony, aby byl dokonalý akkord. Dobrozdání vzácného kampanologa vldp. Václ. Müllera jest zde přiloženo. (*Dobrozdání se v pamětní knize nenachází.*) Tak jsme dle jeho návodu pořídili tři nové zvony. Nové zvony zhotovila firma Herold z Chomutova. Tři nové zvony ponesou jména:

Sv. Jakub apošt. větší, patron chrámu Páně

Sv. Vavřinec, muč., jak již rekvirované zvony jmenovány,

P. Maria, kterým se zvoní klekání.

Nové tři zvony mají takovou váhu jako dřívější dva. Cenna jejich jest 25 980 Kč. Svěcení nových zvonů bylo ustanoveno na neděli 15. června roku 1924. Mělo býti s tím spojeno veřejné cvičení „Orla“ zdejšího za přítomnosti i Orelské župy bratra Pospíšila z Prahy. K slavnosti pozván převzácný host, nuntius apoštolský z Prahy nejdp. J. M. arcibiskup Marmaggi, kterému jednou přítomnému orelskému cvičení na Strahově orelští cvičenci z Hostivice se tak zalíbili a na výkonu jejich našel zalíbení, že milostivě slíbil, že se přijde na cvičení jejich do Hostivice podívat. A slibu svému dostal.

Dne 15. června 1924 přijel do Hostivice v průvodu vys. důst. pana metrop. kanovníka Dr. Josefa Hanuše a cvičení orelskému přítomen byl, po cvičení do našeho farního chrámu Páně se zástupy Orlů vstoupil a požehnání Nejsv. Svátosti udělil. Také promluvil k shromážděným zástupům francouzsky, jehož řeč vdp. kanovník přetlumočil. Pak navštívil i farní budovu a do pamětní knihy této na stránce 160. se laskavě na paměť své milé návštěvy podepsal. Jenže svěcení zvonu se ten den konati nemohlo, ježto zvony nebyly ještě ulity. Firma Herold nás zklamala. Orelské cvičení se přeložiti nedalo podle dispozice župy Pospíšilovy. Tak J. Milost' a Excellence P. nuntius ve faře s námi se rozloučil a odjel.

Na paměť onoho orelského cvičení, prvního v Hostivici a snad v celém širém okolí, které vyznamenáno nad to tak vzácnou návštěvou, dostal farář zdejší pěkný památník, věnovaný jemu za úsluhu, že dovoluje Orlu cvičení na faře, od představenstva župy bratra Pospíšila z Prahy, který obsahuje řadu fotografických snímků z toho cvičení. Památník ten i do této knihy přikládám, aby laskavý čtenář těchto řádků spolu zažíval radost naši s námi nad tím zdařilým výkonem, který zajisté posílil křesťanské hnutí v naší osadě a v celém okolí.

Slavné svěcení našich zvonů bylo ustanoveno na poutní slavnost sv. Jakubskou dne 27. července 1924. Několik dní před touto nedělí přivezeny zvony z Chomutova. Přijel s nimi strojník firmy Heroldovy, aby všecko potřebné k zavěšení připravil. Na věži muselo se poříditi místo pro čtvrtý zvon, nebo dosud tam bylo místa jen pro tři zvony. Práci tesařskou laskavě obstaral pan stavitel velkostatku Václav Drnek. Ředitelství dolů Nučických ochotně zapůjčilo silný jeřáb k vytažení zvonů na věž. Svěcení zvonů konal J. M. prelát František Hrubík, metrop. kanovník od sv. Víta a kancleř arc. konsistoře. Měl dopoledne v 10 hodin pontifikální mši sv. poutní. Odpoledne ve 2 hodiny bylo slavné svěcení.

Průvod s hudbou seřadil se na farském dvoře. Zvony na okrášleném valníku a družičky a spolky křesťanské a Orelské za vozem se zvony kráčeli kmotrové, kteří hojněji přispěli ku sbírce na zvony, jsouce to pánové a paní: Václav Kapalín, rolník ze Sobína, Bedřich Stádník, rolník z

Jenečka, Karel Malý, rolník z Jenče se svou manželkou a jako velmi zasloužilá o sbírku na zvony paní Marie Fialová z Hostivice.

Průvod vyšel z farního dvora za zpěvu mariánské písně a ubíral se vzhůru po cestě kolem chrámu Páně a odbočiv na silnici po obci bral se ku kostelu. Tam zvony složeny na připravené lešení a začal posvátný, dojemný a významný obřad. Z kněží kromě nejd. pana Světitele byl přítomen důst. p. farář Hořelický Josef Kušta, pan katecheta z Unhoště J. Pazdera a z Prahy duchovní od Milosrdných Bratří, jehož jméno jsem si nezapamatoval, a domácí kněží.

Vykonav posvátný obřad měl nejd. p. Světitel krásnou promluvu. Vyložil význam obřadu svěcení, význam zvonů ve farnostech křesťanských, vzpomněl i na světce, jejichž jména nové zvony mají: sv. Jakuba vět. apoštola Páně, sv. Vavřince, mučedníka jako příklad stálosti ve víře a Panny Marie a pozdravu andělského.

Pak se zvony začaly jeřábem vytahovati na věž, mezitím bylo v chrámu Páně požehnání na konec s díkyčiněním P. Bohu chvalozpěvem Tě Boha chválíme. Zatím zvony byly na věž bez nehody vytaženy a shromážděný zástup s napnutím očekával první jejich zaznění. Lidu shromážděno bylo takové množství, že hřbitůvek kolem chrámu Páně byl přeplněn, že nebylo hnutí.

Konečně jsme se dočkali jejich zvuků. Zvony mají krásný zvuk a zdá se, že znějí jako ty nám rekvirované. Dejž Bůh, aby vždy hlásaly jen slávu Boží, aby jímaly mocně srdce našich osadníků, aby farníci rádi přicházeli do chrámu Páně, jsouce tam zváni tak jímavými hlasy. Dejž Bůh také, abychom již více nemuseli pořádati takové slavnosti svěcení nových zvonů, aby nás Bůh od všeho zlého milostivě ochránil. Památka na svěcení zvonů jest k této knize přiložena. Připomenouti jest, že z Hořelice dostavil se k této slavnosti hudební i pěvecký sbor, který pak při hostině na počest J. Milosti některé pěkné kousky přehrál.

1942

Již od počátku letošního roku se vedlo jednání o nařízeném odevzdání bronzových zvonů. Všechny zvony bylo nutno přihlásiti a pro účely farnosti bylo možno žádati za ponechání jednoho nejmenšího zvonu. Pro zdejší farnost povoleno ponechat nejmenší a také nejstarší zvon Sv. Vojtěch, který také přečkal válku 1914–18. S ostatními třemi zvony jsme se smutně rozloučili 25. března 1942 – tedy právě na svátek Zvěstování P. Marie. Naposledy nám zahlaholily všechny před a po ranní mši sv. Pak přijeli zřízenci firmy Drvota z Kladna se zástupcem Okresního úřadu Dr. Vítkem, kteří zvony sňali a odvezli. Smutně hleděli shromáždění naši občané, kterak zvony, pořízené teprve nedávno jejich obětavostí, opouštějí svůj úkol, aby se staly kořistí války.

František Melichar PAMĚTI okresu Unhošťského 1890

Z v o n y . Slyšeli jsme již, že byly tu před válkou třicetiletou zvony tři a na faře jeden; ty všechny byly od vojska r. 1639. rozbity a odvezeny. Po válce opatřeny nové. R. 1662. dne 18. května vyplacen zvon v Praze skrze Mat. Max. Prince, hejtmana panství Kladenského, od B. Šenfelda, zvonaře. Vážil 1 ct. 52 lib. Byl za 86 zl. a měl nápis: „Tento zvon jest ke cti a slávě Boží a sv. Jakuba za šťastného a vzácného panování J. M. H. Pana Pana Adama Eusebia sv. římské říše hraběte ze Žďáru péčí a starostí slovutného muže P. Matesa Maximiliana Prince, hejtmana panství Kladenského, udělán. Léta 1662.“

R. 1773. byly na věži tři zvony: Velký zvon, zasvěcený sv. Jakubu Většímu s tímto nápisem: „Za panování vysoce urozené Paní Paní Polixeny Lidmily hraběnky ze Sternberka, Marie Maxmiliány hrab. Hízrlové, Johanny Barbory Kareto hraběnky Millesimo, Terezie Leonory hraběnky z Ugarde, Anny Kateřiny hraběnky z Magni. Všech vlastních sester rozených hraběnek ze Žďáru slitý 1688.“ Prostřední s nápisem týmž jako první. Oba slity od Štěpána Briknera, měštníka Klatovského.

Menší zvon sv. Jakuba byl bez nápisu; toliko že slit byl v Praze léta 1714. Tímto zvonom, jenž byl trhlý, 12 let se nezvonilo; teprv r. 1834., kdy slavila se památka stoleté opravy chrámu, zvoněno jím poprvé.

PRAMENY K HOSTIVICKÉ HISTORII – řada A – svazek č. 3

MELICHAR František (1890): Paměti okresu Unhošťského – VÝTAH 77

Také nyní visí na věži Hostivické tři zvony: Velký, rovněž sv. Jakubu zasvěcený, má nápis: „Za panování Jeho Osvícenosti pana pana Maximiliana Josefa, sv. římské říše volence z Bavor a Pfalzu, slitý 1802. nákladem záduše za administrace pana Antonína z Šindelářů, p. vrchního Hynka Stibicze, pana faráře Vaisa.“ Na dolejší okraji: „Johann Wenzel Kühner goss mich in der k. k. Neustadt Prag.“ Mezi slovy jest obraz ukřižovaného s matkou pod křížem plačící a na druhé straně obraz sv. Jakuba Vět.

Prostřední s obrazem sv. Floriána má nápis: „Slitý 1802. nákladem osadníků.“ Na druhé straně jest obraz sv. Ambrože.

Malý zvon má tento nápis: „Za patrona císaře a krále Františka Josefa I., zastupitele vrchního správce Filipa Linka, faráře Václava Číšky zvon tento přelit L. P. 1882, od Josefa Diepolta v Praze.“

Josef Ptáček PAMĚTI farní osady Hostivické 1915

Věž jest v základu své tak široká, jako sama loď chrámová. Domýšlíme se, jak už řečeno, že zprvu stála sama o sobě na hřbitově. Co se z v o n ů v týče, původní, n e j s t a r š í 3 zvony byly 1639 pohrány od vojska za v á l k y 30leté. Když potom r. 1663–4 byl kostel obnovován byla i věž vystavěna r. 1662 (viz nahoře!), koupen 1 zvon a dále v letech 1688 a 1714 ještě dva; důkazem toho je, že r. 1773 shledal farář Grim na věži své 3 zvony. – O onom z r. 1662. neví ničeho (tedy byl buď zničen nebo přelit!), jako o prvním se zmiňuje o onom z r. 1688. (přelitý asi!), jako o druhém, pokřtěném na jméno sv. Vavřince z roku téhož, od téhož zvonaře, i jako o třetím menším, zvaném Menší sv. Jakub z r. 1714. (Slitý v Praze.) Tento zvon, ježto pukl, 12 let nebyl k potřebě. Teprve r. 1834., když se slavila 100letá památka obnovení fary, zvoněno jím ponejprv. Byl přelit, což stálo 55 zl. 4½ kr. (Inventář z r. 1839.)

R. 1738 byla věž opravena, hořejší díl přistavěn a nová střecha dána. Ve válce o trůn rakouský r. 1743–1744 ležící tu Francouzi škodili zvonici i zvonům. R. 1794 19. dubna vypukl v Hostivici na Bílou sobotu právě při vzkříšení nejdřív u sedláka Jakuba Smrčky č. 2 (viz výše) požár, pak zachvátil celý p a n s k ý d v ů r (tedy vedle stojící, to nemůže být jiný než bývalý kapitolní „za kostelem“), novou školní budovu, 3 jiné grundy, i věž chrámovou celou a při tom se 3 krásné zvony rozlily; po celých 8 let zatím, co mocnářství, zapletené ve válku s Francií, stíhalo přísně „mudráky“, mluvící o svobodě nebo vládě vůbec (Pam. kniha úč z.: „kostspieliger, philosophisch französischer Krieg“) byla osada beze zvonů – a jen věž byla nuzně přikryta.

Hned však po neblahém ukončení války r. 1802. postarala se záduš nové tři zvony:

1. Největší znova posvěcen na jméno sv. Jakuba, váží 1 095 liber, má nápis tento: Za panování Jeho Osvícenosti pana pana Maximiliana Josefa, sv. římské říše volence Bavor a Pfalzu, slitý 1802. nákladem záduše za administrance pana Antonína z Šindelářů, pana vrchního Hynka Štibicze, pana faráře Vaisa. Na dolejší okraji: „Johann Wenzel Kühner goss mich in der k. k. Neustadt Prag.“ Mezi slovy nápisu je obraz Ukřižovaného s matkou pod křížem plačící, a na druhé straně obraz sv. Jakuba, apoštola.

2. Druhý, prostřední, sv. Vavřinec (s obrazem sv. Vavřince),*) váží 546 liber, má nápis: Slitý 1802. Nákladem osadníků. Na druhé straně obraz sv. Barbory.**)

3. Nejmenší sv. Vojtěcha má 247 liber. Nesl nápis v letech 1857: Za Patrona, Císaře a krále Ferdinanda I., zastupitele patronátního Antonína Welebila, faráře Jiřího Rohleny – zvon tento přelit L. P. 1857 od Karla Bellmana v Praze. Snad byl slit původně r. 1714., přelit ponejprv 1857, a podruhé r. 1882. Josefem Děpoltem z Prahy (nápis tento viz u Melichara, op. c. str. 195).

Jednu libra kontrahované masy počítala prý se za 43 kr. a tudíž stály se vším všudy (i s přípravami a dovozem) 1487 zl. 1½ kr. s jakýmsi miskami 16½ kg. těžkými. Dne 15. října 1802 byly z Prahy přivezeny a 16. října na věž vytaženy, načež druhého dne právě v den posvěcení všech chrámů Páně svolávaly po prvé zbožné osadníky na služby Boží.

Roku 1871 byla věž novou střechou přikryta a hodiny na ni zavěšeny. V patře svém má věž široké okenice goticky lomené, nad nimi ciferníky hodin a štíty. Na jižní straně točité schody. V přízemku svém je věž čtverec, jehož strana měří asi 5 m. Přízemek tvoří podkruchtí sklenuté křížovou klenbou, se dvěma kulatými okénkami.